

MŪSŲ LIETUVA

NR. 46 (2183) SEMANÁRIO 1990 LAPKRITIS-NOVEMBRO 29 L. - Cr. 20 Rua Juventus, 28 - Pque da Moóca - 03124 SÃO PAULO, Tel. 273-0338

Lietuvos Respublikos AT pirmininkas Vytautas Landsbergis su žmona Gražina lapkričio 11 d., DBLS-gos kviečiamas, atskrido į Londoną. Heathrow aerouoste jį pasitiko Lietuvos atstovas Didžiojoje Britanijoje Vincas Balickas su žmona Stefanija, Sąjungos pirmininkas Jaras Alkis ir kiti bendruomenės vadovai bei Britanijos URM atstovai. Lietuvaitės tautiniais rūbais pasipuošusios įteikė svečiams gėlių.

J. V. Danys

LIETUVA TARPTAUTINIAME FORUME

Lietuviai žmogaus teisių konferencijoje Kopenhagoje

Kas ir kam atstovavo?

Juozas Vitėnas straipsnyje "Kam atstovavo VLIKas Kopenhagoje" ("TŽ. 31-32 nr.) nurodo, kad ten tuo metu buvo Algirdas Saudargas – Lietuvos užsienio reikalų ministeris, Virgilijus Čepaitis – Lietuvos aukščiausiosios tarybos deputatas ir Alvydas Medalinskas – Aukšč. tarybos vicepirmininko padėjėjas bei Sąjūdžio seimo narys atstovavo Lietuvai, jos žmonėms kaip demokratiškai išrinktos valdžios pareigūnai.

Esant tokiai būklei, kam atstovavo VLIKas – klausia J. Vitėnas, nes VLIKas nėra išeivijos organizacija. Kaip išeivijos organizacija PLB atstovavo jom susibūrusiems lietuviams.

Nevaldinės organizacijos

VLIKas Kopenhagoje registravosi kaip NGO (non-governmental organization) – nevaldinė organizacija. Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencija

(ESBK) pripažįsta NGO, bet ne visos valstybės jas vienodai traktuoja. NGO atstovauja tam tikrai grupei. Pvz. danai užregistravo 31 NGO organizaciją, bet nė viena jų nepretendavo Danijai ar danų tautai.

Minėtos danų organizacijos sudarė specialų sekretoriata, kuris surengė ESBK lygiagrečią konferenciją svarstyti žmogaus teisių klausimus. Registruotos NGO grupės galėjo organizuoti (ir dalyvauti kitų surengtose) spaudos konferencijas, rengti simpoziumus, seminarus, parodas. Taip pat galėjo lankyti viešąsias posėdžių sesijas, gauti kalbų tekstus. Sekretoriatas tarpininkavo norintiems gauti susitikimus su valstybių delegacijų nariais.

PLB jau nuo 1985 m. registravosi kaip NGO, VLIKas tada to nedarė. Todėl 1985 m. žmogaus teisių konferencijoje Otavoje KLB dr. K. Bobeliui perleido vieną iš savo turimų leidimų išklausyti atidaromąją sesiją. Berne žmonių ryšių konferencijoje 1986 m. tai padarė dr. Lenarts Lukas. Pasaulio latvių bendruomenės vicepirmininkas, o Vienoje – 1986 m. dr. Olgerts Pavlovskis, Pasaulio latvių bendruomenės pirmininkas, kuris buvo taip pat JAV-ųjų įjungtas,

oficialią JAV delegaciją patarėju kaip JAV NGO atstovas.

VLIKas pretenduoja esąs aukščiau visų lietuviškų organizacijų, atseit, kažkas panašaus į egzilinę vyriausybę. Tarp-tautinėje politikoje egzilinių vyriausybių pripažinimas yra trumpas, o nustojus jas pripažinti tos pačios valstybės jų vengia. Geras pavyzdys – Lenkijos egzilinė vyriausybė, kuri, skirdama įpėdinius, laiko save tebeegzistuojančia.

Panašiai yra ir su jau daug mažiau žinoma ukrainiečių egziline vyriausybe Jos minis teris pirm. prof. dr. J. B. Rudnickij buvo Vienoje ESBK konferencijos metu, bet oficialiai buvo tik vienos Kanados ukrainiečių organizacijos atstovas. Ukrainiečių (išeivijos) delegacija jo j savo sudėty neįjungė, ir jis jos veikloje nedalyvavo.

VLIKas ESBK konferencijose dalyvaudavo kaip Pasaulio pabaltiečių tarybos narys. Kiti du nariai – estų ir latvių pasaulio bendruomenės visada registruodavosi kaip NGO.

Kopenhagoje VLIKas atstovavo savo sudėtyje esančiom partijom ir sąjūdziam, kurių 8 įsijungė karo metu rezistenciniame pogrindyje, o kiti 7 buvo

SEMANARIO
MŪSŲ
LIETUVA
"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje: Cr\$.1.000,00
Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.
Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje: 60 Dol.
GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$.3.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetra: Cr\$.50,00
Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija talso bei tvarko savo nuožūra.
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.
Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti PRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS var

Rua Juventus, 28 Parque da Moóca - CEP 03124
São Paulo - Brasil
Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS
Administrador: PETRAS RUKŠYS
Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$.20,00
Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.
Į tolimus kraštus 75 Dol.
Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$.2.000,00

prijungti išeivijoje.

Kopenhagoje VLIKas nepretendavo, kad atstovauja Lietuvai, nes ten esant Lietuvos parlamento ir vyriausybės Lietuvos parlamento ir vyriausybės atstovams būtų buvę daugiau negu keista.

Politiniai įnašai

ESBK darbo posėdžiai yra uždari, juose kalba ir sprendžia tik Helsinkio aktą pasirašiusių valstybių atstovai. Nutarimai turi būti vienbalsiai, todėl, kas diskusijų metu kalbėta, neskelbiama. Apie tai galima sužinoti tik aplinkiniais keliais.

Bet kurios mūsų organizacijos veikla yra tik įtaigojimas ("Lobbying"). Jį paskirstyčiau į dvi sritis – vidinę ir išorinę. Vidinis įtaigojimas siekia paveikti valstybių delegatus, kad jie posėdžiuose keltų ar remtų Lietuvai svarbius klausimus. Išorinis įtaigojimas – paveikti viešąją opinią per spaudą, televiziją, radiją, diskusijas.

Vidiniam įtaigojimui yra reikalingi memorandumai, dokumentuota informacija apie teisių pažeidimus, teisiniai įrodymai.

VLIKas kaip Pasaulio pabaltiečių tarybos narys, kartu su kitais nariais – estų ir latvių pasaulio bendruomenėmis paruošė trumpą pusantro puslapio raštą "Pasaulio pabaltiečių tarybos pareiškimas", kuriame prašoma (1) pripažinti de facto Pabaltijo valstybes, (2) atšaukti Lietuvos ekonominę blokadą ir (3) suteikti Estijai, Latvijai ir Lietuvai stebėtojų statusą ESBK organizacijoje. Jokių paremiančių dokumentų nepridėta. Prisimena Otavos ESBK konferencijos metu Olandijos ambasadoriaus privati pastaba, kad jiems reikalinga gera autentiška dokumentacija, norint išskelti teisių pažeidimus, nes sovietai labai griežtai reaguoja į kiekvieną kritiką ir apšaukia provokatoriais, jei trūksta

CIRURGIOS DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 1o and.
V. Prudente - Fone: 273-6696

įrodymų.

Šis VLIKo pareiškimas (Pabaltiečių tarybos rémuose) buvo parašytas tik-tai konferencijos išvakarėse ir dalinamas konferencijai jau prasidėjus, todėl jau per vėlu atkreipti valstybių ministrų dėmesį, kurie pradėjo savo programines kalbas sekančią dieną. Tokioje svarbioje tarptautinėje konferencijoje dalyvaujančios valstybės paruošia programą ir pagrindines kalbas iš anksto. Kanados ESBK įstaiga pranešė, kad visa informacija turi ją pasiekti bent prieš dvi savaites.

PLB memorandumas "Žmogaus ir humanistinių teisių padėtis Lietuvoje" (A Brief on the State of the Human Dimension in Lithuania; oficialus konferencijos pavadinimas yra "Conference on the Human Dimension" turi dvi dalis. Pirmoje dalyje (36 p.) nurodomi žmogaus bei tautos teisių pažeidimai ir prašoma, kad ESBK nariai reikalautų, kad sovietai juos pašalintų. Antroje dalyje (50 p.) yra teisiniai dokumentai gauti iš Lietuvos prokuroro protokolai apie kariuomenės vykdytus suėmimus pastatų užėmimus, veikėjų apmušimus, ištraukos iš Lietuvos ir užsienio spaudos.

Pridėta Estijos, Latvijos ir Lietuvos respublikų prezidentų kreipimasis į ESBK narius (datuotas 1990.V.12), kad Baltijos respublikoms būtų suteikta teisė dalyvauti konferencijoje.

Prie memorandumo pridėtam lydraštyje, adresuotame ESBK delegacijų vadovams, OLB nurodė 6 sritis, kuriose sovietai vykdė ir vykdo teisių pažeidimus ir prašė pateikti 7 reikalavimus tiems teisių pažeidimams pašalinti.

Svarbiausi reikalavimai buvo:

– kad sovietai pradėtų derybas su Lietuva dėl jos nepriklausomybės atsta-

tymo pripažinimo;

– atšauktų visus suvaržymus ir teisių pažeidimus, kurie prieštarauja ESBK Vienos konferencijos susitarimams ir kuriuos pasirašė Sovietų Sąjunga;

– atšauktų po kovo 11 deklaracijos paskelbimo vykdomą ekonominę blokadą.

Buvo pridėtas Lietuvos, Latvijos ir Estijos respublikų prezidentų kreipimasis (pasirašytas 1990.V.12) į ESBK, kad joms būtų suteikta teisė dalyvauti ESBK konferencijose. Memorandume plačiau išdėstyta, kad demokratiniu būdu (patvirtintu ir Sovietų Sąjungos) išrinkta Lietuvos aukščiausioji taryba teisėtai paskelbė nepriklausomybės atstatymą. Tai visiškai atitinka Helsinkio akto VIII principą, kuris sako, kad kiekviena tauta turi teisę pati nuspręsti savo politinę, ekonominę ir kultūrinę santvarką.

Prieduose pridėta Kelno universiteto prof. B. Meisnerio teisinė studija apie Pabaltijo valstybių teisę pagal Helsinkio aktą išeiti iš Sovietų Sąjungos.

(Bus daugiau)

DABARTIES ĮVYKIAI LIETUVOJE

Pabaltijo tautinių sąjūdžių renginiai

Ryšium su įvyksiančia Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencija Paryžiuje Lietuvos Sąjūdžio seimo taryba paskelbė pirmininko Juozo Tumelio pasirašytą atsisaukimą.

Jame rašoma – laisva ir taikinga Europa nebus sukurta, kol joje liks pavergtos tautos, Paryžiaus susitikimas nebus pilnavertis, jeigu jame nedalyvaus savo nepriklausomybę atstąčiusių Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybių atstovai. Šios valstybės buvo vienos iš pirmųjų II pasaulinio karo aukų. Tačiau iki šių dienų neatitaisytas istorinis teisingumas. Tai atlikti yra moralinė ir politinė Europos valstybių bendrijos pareiga.

Lietuvos Sąjūdis, Latvijos ir Estijos frontai yra pasiryžę atkreipti visą pasaulio geros valios valstybių, tautų ir jų vadovų dėmesį į Baltijos valstybių likimą. Lapkričio 17-22 d.d. Paryžiuje Pabaltijo tautinio atgimimo sąjūdžiai ruošia renginius, kurių tikslas priminti:

– Estija, Latvija ir Lietuva yra senos europinės kultūros tradicijas turinčios šalys.

FABRICA DE GUARDA-CHUVAS

Guarga-chuvas de todos os tipos para homens, senhoras e crianças
Mini-sombrinhas tipo Italiano e Alemão
Vicente Vitor Banys Ltda.
Rua Coelho Barrados, 104 - V. Prudente
Fone: 274-0677, Res: 274-1886

— Šie kraštai iki II-jo pasaulinio karo buvo nepriklausomos valstybės ir lygia teisės Tautų sąjungos narės;

— Baltijos valstybės buvo smurtu okupuotos ir laimingai įjungtos į Sov. Sąjungą;

— Estų, latvių ir lietuvių tautos niekada nesitaikė su nepriklausomybės pradimu, ir pirmosios įsteigė tautinio išsivadavimo sąjūdžius;

— Demokratiškai išrinkti Baltijos valstybių parlamentai paskelbė nepriklausomybės atstatymą, tačiau ir toliau šios valstybės karine jėga laikomos Sov. Sąjungos sudėtyje;

— Baltijos valstybių klausimas nėra dar viešai ir atvirai svarstomas tarptautiniuose forumuose;

— Pirmas žingsnis, sprendžiant Baltijos valstybių pripažinimą, galėtų būti jų atstovų pakvietimas dalyvauti Paryžiaus konferencijoje.

Pabaltijo tautiniai sąjūdžiai kreipiasi į Europos šalių parlamentarus, politines partijas, visuomenės organizacijas, visus geros valios žmones paremti teisėtus Estijos, Latvijos ir Lietuvos siekius ir prisidėti prie šių siekių įvykdymo.

Minėtų renginių preliminarinė programa numatyta ši: lapkričio 17 d. — simpoziumas "Estija, Latvija ir Lietuva — pilnateisiai Europos nariai", lapkričio 18 d. — Latvijos Nepriklausomybės dienos minėjimas; lapkričio 19 d. — Estijos, Latvijos ir Lietuvos atstovų demonstracija prie 35 valstybių pasitarimo rūmų; lapkričio 20 d. — demonstracija Paryžiaus gatvėse. Be to, numatomos spaudos konferencijos, susitikimai su žurnalistais bei politinių partijų atstovais.

Sparčiai retėja

"U.S. News and World Report" 1990.XI.5 paskelbė žinutę — Lietuva taip greitai artėja prie atsiskyrimo nuo Sov. Sąjungos, jog Vašingtonas su Vilniumi gali pasikeisti ambasadoriais ateinančią vasarą. O prieš tai Lietuva pasiekianti konsulais su Lenkija, užmegsianti diplomatinis ryšius su Čekoslovakija, Vengrija ir Islandija.

UŽ LIETUVIŠKĄ KNYGĄ IR SPAUDĄ LIETUVIAI TIEK DAUG KOVOJO IR KENTĖJO. DABAR LIETUVIŠKĄ KNYGĄ STOVI IR DULKA KIOSKŲ LENTYNOSE, LAUKDAMA KOL KAS JĄ NUPIRSK

LIETUVIŲ RELIGINĖ ŠALPA IŠPLĖTĖ SAVO VEIKLĄ

Pokalbis su įstaigos vedėju kun. K. Pugevičiumi

(Tęsia sekančiame numeryje)

Lietuvių Informacijos Centras

Taip susidėstė aplinkybės, kad, plečiant veiklą, reikėjo suorganizuoti Lietuvių Informacijos Centrą. Žinių iš Lietuvos vis atėdavo daugiau ir daugiau. Reikėjo jų pulsavimą koordinuoti, reikėjo ir paskambinti telefonu. Taip buvo suorganizuotas LIC — Lietuvių Informacijos Centras, kurį didžia dalimi ir išlaiko Lietuvių Religinė Šalpa.

Reikėjo įsigyti modernią aparatūrą, kuri greitai permestų žinias net į kitą kontinentą. Kai dar nebuvo suorganizuotas Sąjūdis, Lietuvių Informacijos Centras daugiausia telefonais pasiekė žmones Vilniuje, Maskvoje ir kitur. Pasiekė ir užsienio korespondentus. Tada buvo mėnesių, kai telefono sąskaita išaugo iki 6000 dol.

Dabar telefono sąskaita jau sumažėjo. Iš Vilniaus pats Sąjūdis Telefax aparatais siunčia savo komunikatus. Su Vilniumi yra greiti ryšiai. Ir iš Centro žinios perduodamos labai greitai. Kai kreipiasi žurnalistai, tuoj suteikiama tiksli informacija, nes gausi medžiaga yra įprograminta į kompiuterius.

Taip Lietuvių Informacijos Centro dėka lietuviška spauda yra aprūpinta gera ir skubia informacija apie įvykius Lietuvoje, kas dedasi Washingtone ir kitur.

Skyrius Washingtone

Lietuvių Informacijos Centras turi savo skyrių Washingtone. Jam vadovauja Viktoras Nakas.

Skyriaus veikla yra tikrai nepaprasta. Jis sudarė naujas pažintis kongrese, senate, suorganizavo komitetą Lietuvos katalikų teisėms ginti. Tas komitetas veikia kongrese ir senate.

Susipažino su eile žurnalistų ir lietuviškus reikalus greitai perduoda į amerikiečių spaudą. Toks skyrius buvo įkurtas ir Romoje, bet jo išlaikyti nebegalėjo. Reikėjo jį uždaryti.

Štabo nariai

Šioje dinamiškoje įstaigoje nuolat dirba šie žmonės: minėtas kun. Kazi-

mieras Pugevičius. Jis yra visų projektų sumanytojas, organizatorius. Jo sumanumu buvo praplėstos patalpos, įvykdyta didelė statyba.

Marian Skabeikis

plačios veiklos žmogus, kompiuterių specialistė, išvystė lietuviškais ženklais kompiuterį, pati juo puikiai rašo, redaguoja daugel raštų anglų kalba.

Gintė Damušytė

atvykusi čia laikinai iš Detroito, pirtapo prie įstaigos, suprato jos poreikius, pakėlė kelionių nuovargį. Šiai įstaigai jau atidavė dešimtį metų, pasidarė šių reikalų specialistė, gerai žino, kas dedasi krašte. Ji yra Lietuvių Informacijos Centro direktorė.

Daiva Izbičkaitė

neseniai atvyko iš Bostono ir pritapo prie įstaigos skubaus ritmo, įsisavino jos programą. Ji triūšia prie kompiuterių ir kitų aparatų.

Dirbo eilė jaunuolių ypač vakarais. Dabar dirba Adams šeimos nariai: Andrius, Rasa ir Ramunė. Šią vasarą kaip stžistai dirba Gytis Liulevičius iš Chicago ir Rasa Raišytė iš Seattelio.

Išsilaikymo rūpesčiai

Didėja ir plečiasi įstaiga, nes to reikalauja naujos sąlygos. Drauge didėja ir išsilaikymo rūpesčiai. Yra gauta paramos iš amerikiečių įstaigos National Endowment for Democracy. Įstaiga paremia atskirus projektus. Atsiranda ir kitų geradarių ne iš lietuvių tarpo. Juos suranda kun. K. Pugevičius ir jo bendradarbiai.

Už geradarius kasdien aukojams mišios. Ir dabar ši veikla ir būtina įstaiga laukia visų lietuvių paramos. Aukus siųsti Lithuanian Religious Aid, 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Remdami šios įstaigos veiklą, padėsime Lietuvai greičiau atsikelti iš vargo ir susiorganizuoti naujam gyvenimui. (p.j.)

"Darbininkas"

PARDUODAMAS ŽODYNAS
DICIONÁRIO
PORTUGUÊS-LITUANO
LITUANO-PORTUGUÊS
Kreiptis į šv. Kazimiero parapiją
Rua Juventus 28, Tel: 273-0338

MES ESAME KOVOJANTI TAUTA

Vienas iš mūsų ginklų-spauda. Ji turi būti tvirta ir laisva. Skaitytojau, tavo tautinė pareiga ją remti ir platinti. Surask bent vieną naują skaitytoją! Nedelsk!

VYTAUTAS DIDYSIS

VYTURYS

Pasinaudota leidiniu Vytautas Didysis
(Tęsinys iš praeito nr.)

- 25 -

Vytautas Jogailos krikšto metu padarė katalikų tikėjimo išpažinimą, t.y., atnaujino savo pirmąjį krikštą, priimdamas naują Aleksandro vardą. Kartu su Jogaila ir Vytautu priėmė katalikų tikėjimą Jogailos broliai Karigaila, Vygandas, Švitrigaila ir daug lietuvių didikų. Tai buvo kaip ir pirmas Lietuvos krikšto aktas, atliktas Krokuvoje. Tokiu būdu politika ir vidaus neramumai galutinai išsprendė Lietuvos krikšto klausimą. Vytautas ir Jogaila bei daugelis didikų buvo jau katalikai - reikėjo pakrikštyti ir visą Lietuvą.

1387 m. pradžioje Jogaila ir Vytautas atvyko į Vilnių pradėti lietuvių tautos krikštijimo darbą. Kartu su jais atvyko vyskupas Andrius Vosylius, didelis skaičius dvasininkų. Dvasininkų tarpe buvo pralotas, teologijos daktarų, vienuolių.

Vilniaus pilyje Jogaila sušaukė didikų suvažiavimą, kuriame pareiškė kad Lietuvoje įvedamas katalikų tikėjimas, visiems lietuviams privalomas. Tad čia, didžiojo kunigaikščio dvare ir prasidėjo iškilmingas Lietuvos krikšto aktas. Tie lietuvių didikai, kurie nebuvo priėmę krikšto Krokuvoje kartu su Jogaila, pasekė juo dabar ir pirmieji apsikrikštijo Vilniuje. Be jųėjo krikštytis būriai lietuvių iš Vilniaus miesto ir artimesnių jo apylinkių. Tikėjimo tiesos buvo jiems aiškinamos vertėjų, nes iš atvykusių lenkų ir čekų kunigų nebuvo užtektinai mokančių lietuviškai. Todėl ir Vytautui ir Jogailai teko mokyti žmones pagrindinių katalikybės tiesų.

Katalikybei sustiprinti kartu su žmonių krikštijimu buvo statomos ir bažnyčios. Be esančių jau nuo seniau Bažnyčių, dabar buvo padėti pamatai Vilniaus katedrai ir šv. Martyno bei šv. Jono bažnyčioms. Katedra, kaip būsianti vyriausia Lietuvos bažnyčia, kad pabrėžtų seno lietuvių tikėjimo pakeitimą naujuoju, statyta toje vietoje, kur Vilniaus lietuvių kūrė savo šventąją ugnį. Tai buvo Šventaragio slėny prie pat pilies kalno.

Vilniaus katedrai ir steigiamajai vyskupijai Jogaila užrašė (1387.II.17) daug žemės Vilniaus apylinkėse (Molėtus, La-

banorius, Verkius), Tauragnų pilį, kelis namus Vilniaus mieste. Vytautas Didysis vėliau tas dovanas žymiai padidino, pridėdamas savo žemių iš aplinkinių dvarų. Tačiau pačios vyskupijos įkūrimu priklausė popiežiui, kuris turėjo užtvirtinti įvykusį Lietuvos krikšto faktą. Nusijustus pasiuntinius, popiežius Urbonas VI išgyrė apsikrikštyjusius lietuvius, o vysk. Dobrogostą įgaliojo sutvarkyti bažnytnius reikalus Lietuvoje ir įkurti Vilniaus vyskupiją parodant ją Gniezno arkivyskupo valdžiai.

Kadangi katedra buvo užbaigta, sugrįžus pasiuntiniams, pirmiausia ji buvo ir pašventinta, suteikiant jai tris titulus: Šv. Trejybės, Šv. Stanislovo ir Šv. Vladislavo. Bet ši katedra 1399 metais sudegė tada Vytautas buvo pastatęs naują gotiško stiliaus katedrą, bet ir ją gaisras sunaikino 1531 m. Pirmosios katedros yra išlikę didžiojo altoriaus kryžius.

Įvestas Lietuvoje krikštas griežtai pakeitė ir jos santykius su Vak. Ordinu, kuris nustojo teisės rengti prieš Lietuvą karo žygius, prisidengiant tikėjimo skelbimu. Popiežiai Urbonas VI, Bonifacas IX ir Inocentas VII trumpam laikotarpy (1388-1404) pasiuntė į Malburgą kelias bules, drausdami Ordinui pulti lietuvius, bet popiežiai turėdami savo rūpesčių, negalėjo Ordino gyvai paspausti, todėl jis popiežių ir neklausė. Nežiūrint į tai, abiejų Ordinų pozicijos silpnėjo, nes jų pačių vyskupai, pakludami popiežiams, atsakydavo savo paramą vedamiems prieš Vytautą karams. Vytautas buvo net su Livonijos vyskupais padaręs sutartį (1396), nukreiptą prieš abu Ordinus. Vytautas apsiėmė ginti juos nuo Ordinų pasikesinimų ant vyskupų žemių ir jų laisvės, o šie neremti karų prieš Lietuvą.

Vak. Ordinas nenorėjo nusileisti. Apie Vytautą jis skelbė Vak. Europoje, kad tai yra labai pavojingas katalikams valdovas, nes visas pilis paveda stačiatikiams ir susideda su totoriais, kurie veržiasi Europon. Žodžiu, Ordinas stengėsi pažeminti Lietuvos krikštą ir Vytautą, nes ir vienas ir kitas jam buvo labai malonūs. Europos visuomenė buvo dar Ordino pusėje, bet Apaštališkoji Kūrija - Vytauto. Bonifacas IX parėmė Vytauto pastangas plėsti katalikybę ir stačiatikių tarpe, patvirtindamas Vytauto įkurtąjį Vladimi-

ro byskupiją (Volynijoje) ir vyskupu pasiskirdamas dominikoną Gregorijų, tik dėl to kilo su lenkais nesusipratimų, nes ir jie norėjo tame krašte labiau įsigalėti.

Lietuvos krikštas plačiai atvėrė vartus į Romą ir į V. Europą, kartu tarnavo ir politikai, nors daug kur dar buvo kūrėnima šventoji lietuvių ugnis ir nesigirdėjo bažnyčios varpas, šaukiančių melstis tikrajam Dievui.

Įvedus katalikybę Aukštaitijoje ir pradėjus ten organizuoti bažnytinį gyvenimą, Lietuvos krikšto darbus ėmė leisti ir žemaičius. Jame Vytautas įvedė katalikų tikėjimą tikrai praslinkus 25 metams po Aukštaitijos krikšto. Žemaičiai buvo labiau prisirišę prie savo senojo tikėjimo ir didž. kunigaikščio valdžia nebuvo taip didelė, kaip Aukštaitijoje, o labiausiai tam trukdė Vak. Ordinas. Vytautas jam buvo užrašęs Žemaičių kraštų iki Nevėžio upės (1398) ir Ordinas visai nesirūpino žemaičių apkrikštyti. Taip bent skundėsi žemaičiai Konstancijos susirinkime (1415), pareikšdami, kad kryžiuočiai nepastatė jų krašte nė vienos bažnyčios, nelaikė nė vieno kunigo, jiems svarbiau buvo parvežti žemaičių laisvę ir atimti jų žemes. Nekęsdami Ordino, ženkaičiai nekentė kartu ir jo išpažįstamo katalikų tikėjimo, Nesiskubino ir Vytautas jų krašte skelbti krikščionybės.

Žalgirio mūšis ir Torno taika (1411) galutinai išsprendė žemaičių krikšto klausimą. Tačiau Vytautas dar dvejus metus užtruko su kitais reikalais ir rudenį 1413 metais kartu su Jogaila atvyko į Žemaitiją pradėdami krikštą nuo Betygolos.

Popiežius Martynas V Konstancijoje, Vytautą ir Jogailą paskyrė (1417.V.13) savo vikarais pasauliniuose dalybose Lietuvai ir Rusijai, pavesdamas jiems kurti bažnyčias, palengvinti kunigams žmonių krikštijimą. Popiežius ypač pabrėžė rusų prijungimą Kat. Bažnyčiai. Tokiu būdu Vytautas suėjo su popiežium Martynu V į artimus santykius. Tai buvo neabejotinas Vytauto laimėjimas, didelis jo triumfas visos katalikiškos Europos akyse.

Apie Žemaičių arba Medininkų vyskupijos įkūrimą (1417.IX.24) pasiuntiniai pranešė Konstancijos susirinkimui; jų raštas 1418 m. susirinkimo buvo perskaitytas. Vytautas taip pat rašė nuo savęs popiežiui Martynui V, nušviesdamas atliktus bažnyčiai tvarkymo darbus Žemaitijoje. Tuo būdu buvo įkurta antroji Lietuvos vyskupija; jai priklausė visas Žemaičių kraštas, esąs tarp Prūsų ir Kuršo sienų iki Nevėžio ir Nemuno upių, ir Užnemunė (Virbalio dekanatas).

(Bus daugiau)

**GERIAUSIAS BŪDAS UŽSIMOKĖTI
MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA,
tai išrašyti čekį Petras Rukšys vardu
ir pasiųsti paprastu paštu.**

ANGIE GIRCKUS & CIA. LTDA
CONFECCÃO MASCULINA E FEMININA

 MODAS

Rua Solon, 773 Fone: 221-6377
CEP 01127 São Paulo - Capital Bom Retiro

AMŽINO IŠALO ŽEMĖJE

Antanina Garmutė

EŠELONAI

*Savo broliams ir sesėms –
Sibiro tremtiniams skiria*

Autorė

*Vaikai – labiausiai privilegijuota
klasė mūsų visuomenėje.*

V.I. Leninas

– 3 –

Iš sielvarto mama, sužinojusi, kad mane veža, ištikio infarktas, – išpilta šalto prakaito, skausmo surakinta krūtine, ji krito žemėn. Tėvukui jau ir to nereikėjo. Jiedu pragulėjo tą dieną pas Kazlauską, o paskui išėjo, jo raginami: "Eikit, nes jūs dabar banditai – jūsų duktė išvežta". Vos pajėgė nueiti iki Nemuno. Valčių nerado, buvo tik vienas kiauras, prisisėmęs vandens kašymyno Ambrazevičiaus luogas. Davė žmogus drebėdamas, kad jo neapkalintu banditizmu. Mama luotą išsėmė, skudurais užkimšė skylę dugne, pasodino tėvelį, persižėgnojo ir kaip karys į žygį išplaukė pasroviui. Luotas buvo mažytis, vienam žmogui skirtas, ir vanduo beveik siekė viršų. Bet bangos buvo nedidelės, ir jiems nebuvo lemta paskesti. Pernakvojo Garmiškės kaime pas puikius žmones – Kunigauskus, su kuriais per Nemuną šnekėdavosi, vieni kitiems žuvis Velykoms siūsdavo. Bet... vėl atbėgo geri žmonės: "Kruonio sribai supa kaimą, ieško pabėgėlių". Nuslinko tėveliai parugėn į Dabintą – Lekavičiai priglaudė. Ir vėl pavojaus signalas: "Ablavas. Sribai su enkavedistais ir šunimis atvyksta į kaimą". Tada jiedu, vos kvapą atgaudami, nutipeno į mažyti, permatomą miškelį prie Nemuno ir kiūtojo ten parą ar dvi. Paskui tuo pačiu kiauru luotu parplaukė atgal į Piliuoną. Atgavo gerų žmonių išsaugotą savo karvutę, ir, kuriam laikui, slapstydami, apsigyveno pas Šeškus, – tuos pačius naujakurius, kuriems neseniai žemė išsiūlė. Čia nebijojo jų laikyti, banditais nevadino, guodė, padėjo. Visuose kaimuose lietuviai slėpė vieni kitus nuo išvežimo, kaip paukščiai paukštelių, vėtrų išmestus iš gimtojo lizdo.

Netrukus kažkurio rango valdžia apsižiūrėjo, kad lazda perlenkta, liepė tėvams grįžti į savo vietele. Paskui visus, kartu su maujakuariais, suvarė į kolūki. Mama jame išdarbino melžėja ir ėmė rūpintis mano gražinimu. Tėvu, golgota Lietuvoje nebuvo nė kiek mažesnė negu manoji, – nekalbant jau apie tuos kryžiaus kelius, kuriuos jiems, stengiantis mane gražinti į Lietuvą, teko "oficialiai" eiti toliau. Jei pasakyčiau, kad tokių žmonių Lietuvoje buvo daug – būtų ne tai. Jų buvo pilna. Savo gimtam krašte bejėgiai ir beteisiai žmonės, persekiojami kaip žvėreliai blaškėsi, nerasdami sau vietos, drebėdami kiekvieną valandą. Žmuniu vargas ir ašaros, sumišę su krauju, Lietuvoje tekėjo upėmis...

Istorinė kelionė

Kauno stotyje stovėjo ilgas prekinis ešelonas ir atlapotomis durimis kaip smauglys rijo žmones. Stumdama kareivių, į vagonus liejosi pilka masė vergais tapusių žmonių. Jų tarpe nebuvo valkatų ir perėjūnų, girtuoklių ir tinginių. Doriausi ir darbščiausi artojai, sąžiningiau-

si miestų darbininkai. Jų – žeminamų ir skriaudžiamų – moralė buvo daug aukštesnė negu prievartos tarnų ir tų juo labiau – nei tų visuomenės padugnių, kurie juos gaudė ir kišo į vagonus.

Tis akcijos metodai gerokai skyrėsi nuo Afrikos vergų pirklių epochos; ji (prieš kelis šimtmečius) buvo humaniškesnė, nes neėmė vergijon vaikų, seniu, luosų ir ligonių. Carų Romanovų dinastija, pavertusi Sibira tautų kalėjimu, teisė ir varė katorgon tik savo politinius priešus ir galvažudžius. O Kauno stotyje Stalino parankiniai – be teismo ir tardymo – į ankštus vagonus grūdo XX-ojo amžiaus vergijos aukas: senelius, ligonius ir vaikus, moteris ir vyrus. Viskas – tarsi pikto burtininko lazdele mostelėjus.

Vos išikūriau į paskutinį vagoną, ir jo duris užkalė. Užtamsino ir mažą grotuotą langelį, kad iš lauko nesimatytų, kokius "gyvulius" veža. Šiaip taip išitaisiau palubėje tarp suprakaitavusių ir dejuojančių kūnu. Plyšo galva, smilkiniuose tarsi plaktukai kalė. Kvėpuoti nebuvo kuo. Dusome. Priešmirtinėje agonijoje gargė ligoniai. Kažkas pro lentą išžiūrėjo, kad mus veža... Vokietijos link. Tačiau Mauručiuose ešelonas sustojo, prikabino dar kelis auku pilnus vagonus ir vėl patraukė į Rytus.

Žmonės svarstė kurioj vietoj mus šaudys; – pasirodo, ne man vienai taip buvo sakoma. Šitaip "pasiteisinant" aktyvistams buvo lengviau plėšikauti – mažesnė gėda. Vieni spėliojo, kad mus šaudys Paneriuose, prie Vilniaus, o kiti sakė, kad tam patogausios Baltarusijos pelkės.

Traukinys sustojo Kaišiadoryse. Kareiviai atplėšė duris ir liepė kas nori išlipti pasisemti vandens: toliau esą ilgai durų neatidarinės. Dauguma išlipo. Aš nežinojau, ką daryti. Žvelgiau tuščiomis akimis į suplūdusią miestelio smalsuolių minią. Prisiminiau Mama, Tėvelį ir taip panūdau prisiglausti prie jų. Atminty atgijo neseniai girdėti pasakojimai apie tai, kaip mūsų žmonės gelbėjo Vokietijon tremiamus rusų ir žydų vaikus. Kuo aš blogesnė už juos? Gal išgelbėtu mane? Reikia pabandyti nusprendžiau, gal trečias kartas nemeluos?

Pasiimu arbatinuką su teliuokuojančia žaliu kiaušinių tyre ir einu vandens... Smalsuolių būrio priešakyje nužiūrėjau moteriškę, šalia kurios stovėjo kokių aštuonerių metų mergaitė. Kai sargybinis nusigrėžė, aš vikriai šmukštelėjau prie moteriškės ir tyliai paprašiau:

– Praleiskit mane už nugaros... pamanyt, kad ir aš jūsų duktė...

– Vajetau, ne. Dar mus išveš. – suspigo nesavu balsu moteriškė. Sargybinis atbėgo ir nuvijo mane į vagoną, neleisdamas net vandens pasisemti. Žioplių minia pamažu skirstėsi. Kareiviai užkalinėjo vagonus.

Šį kartą atidengė grotuotą langelį vagono viršuje. Prie šio langelioėjome pasikeisdami ištraukti po kelis gurksnius tyro oro. Taip važiuovome pirmąją savaitę.

Retkarčiais ešelonas stabtelėdavo laukuose, kad žmonės išliptų susitvarkyti gamtinių reikalų. O kareiviai stovėdavo šalia, atkišę automatus ir šautuvus, ir ciniškai žiūrėdavo į tokių nužmoginimą. Niekas ir nebandė bėgti. Tik kiekvieną kartą, traukiniui sustojus, nudiegdavo širdį: čia šaudys...

Dairiausi po vagoną. Pažįstamų veidų, išskyrus S. šeimą, susemtą piliakalnio papėdėje nebuvo. Kartą prislinkau prie jų ir nedrąsiai paprašiau:

– Dédyte, gal aš su jumis galėčiau važiuoti? Aš – viena...

– Man savo dviejų vaikų gana. – išgirdau atsakymą ir pamačiau atsuktą nugarą. Vėliau, jau iš Sibiro girių, tas žmogus rašė mano Tėveliui laiškus, prašydamas siuntinių.

Ešelone tokių kaip aš, pavienių vaikų, buvo nemažai, bet jie kažkodėl buvo išblaškyti po atskirus vagonus.

Mūsiškiam vagone, greta manęs, iš kitos pusės kiūtojo du pypliai. Juos apglėbusi laikė žila močiutė Puodžiūnienė, – sakė, kad iš gretimimo kaimo. Jų mantos nesimatė. Vėliau jie visi trys mirė iš bado, kaulais patrešdami ir šiaip derlingą Sibiro žemę. Čia, vagone, vaikai buvo nusilpę nuo rėkimo, o moteris, linguodama galvą, retkarčiais suaimanuodavo:

– Vaikeliai, jūs mano vaikeliai. Kaip aš, berankė, jums duoną uždirbsiu? ... – Ji buvo netekusi rankos, kuliant rugius.

– Jokios duonos nereikės – sušaudys arba nusibaigsim, – pasakė kampe išdžiūves senukas. Jo lavoną rytojaus dieną kareiviai išmetė pagelžkelėj. (Gaila, pavardės neįsidėmėjau).

Aš nemačiau išeities. Nusprendžiau negyventi. Reikia, pagalvojau, tik gerai padaužyti galvą į sieną, ir nieko nebejasi. Vargė tu mano, – po poros smūgių pajutau, kad sienos minkštos. Ogi aplipusios storu gyvulių mėšloy sluoksniu, į kurią nei galvą prasiskelsi, nei atsiiremsi. Tad nutariau, kol numirsiu, nevalgyti (vis tiek nebuvo kol) ir negerti (gal būtų kas davęs)? Taip ir padariau.

Viskam abejinga sėdėjau prie sienos ir laukiau mirties. Kiek tai truko, nežinau, gal savaitę, nes dienos ir naktys, sąmonė ir sapnai susimaišė. Nieko neskauđėjo. Ištinio kojos ir rankos.

(Bus daugiau)

COMERCIAL SUEVICKAS LTDA.

BEBIDAS FÍNAS EM GERAL, NACIONAIS E ESTRANGEIRAS

WISKIES - CHAMPANHES - CONHAQUES - LICORES - AGUARDENTES
CERVEJAS - REFRIGERANTES - SUCOS - AGUAS MINERAIS - ETC.

ACEITAM-SE ENCOMENDAS PARA FESTAS EM GERAL
CASAMENTOS, BATIZADOS, ANIVERSÁRIOS, CONFRATERNIZAÇÕES, ETC.

PROGRAME SUA FESTA E
DEIXE AS BEBIDAS SOB NOSSA RESPONSABILIDADE.

Rua Manaiás, 7 - CEP 03140 - Fone: 215-6227 - Vila Zelina - S. Paulo

NUTILO VYTURIO GIESMĖ

Lapkričio mėn. 24 d. "Gastroclini-
ca" ligoninėje, iškentėjęs 2 sunkias ope-
racijas, atsiskyrė su šiuo pasauliu VY-
TAUTAS VOSYLIUS. Sirgo 10 mėne-
sių plaučių vėžio liga.

Velionis buvo gimęs Kaune 1924 m.
Antrojo pasaulinio karo metu pasitrau-
kė į Vokietiją, o 1947 metais atvyko į
Braziliją. Čia vedė Vandą Urbonavičiū-
tę ir susilaukė 2 dukteris: Laimą ir Au-
drą, kurias gražiai išauklėjo ir išmokino.
Šeimoje visi kalbėjo tik lietuviškai.

Vytautas buvo tikras patriotas ir da-
lyvavo kiekviename Sanpaulio lietuvių
kultūriniame rengime. Kurį laiką gie-
dojo L.K.B-nės chore. Skaitė užsienio
lietuvių spaudą ir sielojosi Tėvynės liki-
mu. Labai jautriai pergyveno laisvėjan-
čios Lietuvos įvykius.

Išėjęs į pensiją, keletą metų uoliai
bendradarbiavo "Mūsų Lietuvoje", pa-
sirašydamas VYTURIO slapyvardžiu.
Taigi, dabar jau nerasime "M.L." jo
straipsnių.

Lituanikoje Vytautas buvo įsigijęs
sklypą žemės ir pasistatė gražų namą,
prisodinęs įvairių vaismedžių ir gėlių,
užtat labai mėgo į ten nuvažiuoti ir kar-
tu su žmona darbuotis gamtoje.

Reikia paminėti, kad p. Vanda jau
virš 10 metų yra daktarų priežiūroje,
tačiau, susirgus Vytautui, jį rūpestingai
globojo – taip atsilygindama už jo di-
deles pastangas rūpinantis jos sveikata.

Velionis iškeliavo į amžinybę palik-
damas giliame skausme žmoną Vandą,
dukras Laimą ir Audrą, žentus ir anū-
kus. Lietuvoje liko brolis, kuris ruošėsi
atvykti į Braziliją, bet teko tos kelionės
atsisakyti.

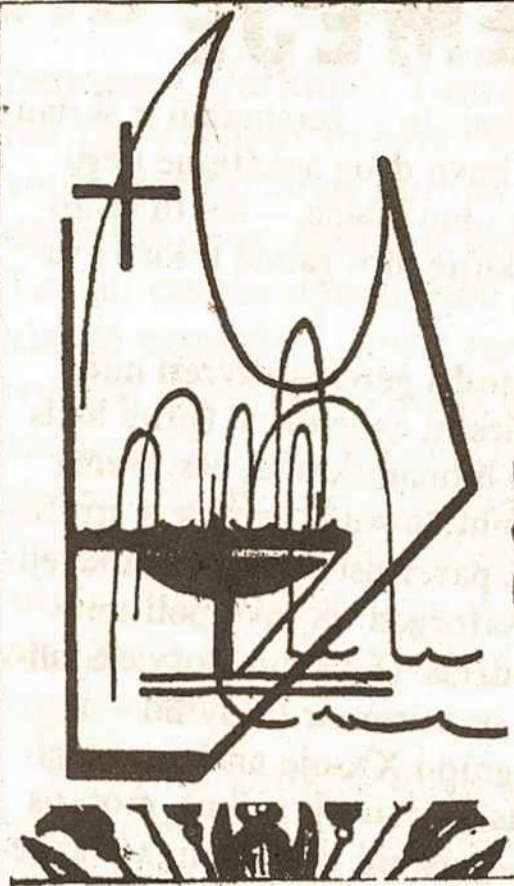
Vytautas ilgus metus gyveno Vila
Beloje, o paskutiniaisiais metais Vila Gu-
mercindo, bet kas sekmadienį atvykda-
vo į lietuviškas pamaldas Vila Zelinoje.
Čia turėjo daug prietelių, su kuriais mė-
go pasikalbėti, pabendrauti. Užtat susi-
rinko gausus lietuvių būrys atsisveikin-
ti su juo ir palydėti į V. Alpinos kremato-
riją.

"Mūsų Lietuvos" skaitytojų ir ben-
dradarbių vardu reiškiu nuoširdžią užuo-
jautą Vytauto našlei Vandai, dukroms
Laimai ir Audrai, žentams, anūkams ir
visiems jo artimiesiems. O taip pat bro-
liui Kostui Vilniuje.

M. V.

Evaniilda Alionis
Sandra Mara G. O. Castro
ADVOGADAS

PRAÇA SANTA HELENA, 81 VILA PRUDENTE
TEL.: 914-4950 SÃO PAULO

A+ A

VYTAUTUI VOSYLIUI
(VYTURYS)

Mūsų mielum prieteliui iškeliavus netikėtai iš
mūsų tarpo, reiškiamo nuoširdžią ir draugišką
užuojautą žmonai Vandai, dukroms Laimai, Au-
drai, žentams Jonui, Paulo, anūkams ir giminėms,
kartu liūdime šioje skausmo valandoje.

Petras ir Aldona Bareišiai
su šeima

SUNKIAI SUŽEISTAS KUN.D-RAS ALEKSANDRAS - FERDINANDAS BENDORAITIS

Šią savaitę telefonu buvo pranešta
iš Bolivijos, kad mūsų "D-ras Sveitzeris",
Amazonijos vargdienių gelbėtojas –
kun. d-ras Bendoraitis, liko peršautas.

Viena kulka pataikė į krūtinę, o kita
į šoną. Šiuo metu jis randasi Santa Cruz
miesto ligoninėje, neaiškiamo sveikatos
stovyje.

Kun. d-ras. Bendoraitis buvo kadaise
garsiojo d-ro Šveizerio, Afrikos civilizato-
riaus ir medicinos daktaro bendradarbis.
Dabar, jis beveik per 30 metų gelbi
pačius vargingiausias indėnus ir kabok-
lus gyvenančius Mamorė ir Guaporė upių
pakrantėse.

Brazilijoje, Guajara-mirim miestelyje,
pastatė ir išlaikė per 20 metų 150 lovų
ligoninę, užvardintą "Hospital Bom Pas-
tor", kuria ir kun. Petru Urbaičiui teko
pasinaudoti.

Dabar kitoj Mamorė upės pusėje,
dar vargingesniame Bolivijos miestelyje,
Guyaramerin, jis baigė statyti antrąją
ligoninę, užvardintą, kaip "Fundacion
Padre Bendoraitis"

Sanpaulė buvo pradėta rinkti savano-
rių (lietuvių ir nelietuvių) aukas pasta-
tymui lietuviško kryžiaus, prie baigia-
mos statyti ligoninės, paminint ir 30-
metį sunkaus darbo tame "žaliajame
pragare" – ar "žaliajame rojuje".

Kažin ar Dievas duos dar matyti gy-
vą tą mūsų didįjį labdaros apaštalą.

Dieve atleisk nedėkingajam pavy-
duoliui žudikui – kam ir gelbėk Lietu-
vos ir vargdienių vardan, mūsų kun.
Bendoraitį.

KPU.

Porto Alegre, 15/11/1990

Caro Pe. Petras Rukšys

Nós aqui de casa o saudamos cari-
nhosamente com um forte abraço.

Queremos participar-lhe que foi bom
e aprazível termos convivido e recepco-
nado o conjunto do coral da Lituânia
diretamente da cidade de Šiauliai.

Realmente foi uma alegria marcante
e inexplicável termos revivido os laços
de aproximação em nossa alma das nos-
sas origens da pátria amada Lituânia.

O evento todo foi marcado com
grande sucesso tendo os nosso irmãos
lituanos demonstrado bastante talento
e dedicação pela arte, peculiaridade do
país de origem. É importante salientar
que o coral tirou o primeiro lugar sa-
grando-se campeão entre os 25 corais,
tanto pelo juri popular, como pelo juri
oficial.

Conforme havia lhe prometido estou
enviando matéria a respeito do evento
afim de que possa divulgar em nosso jor-
nal este belo acontecimento.

Estou providenciando um video ta-
pe d a abertura do XV festival de corais,
a fim de que possa ser divulgado entre
o povo remanescente aí em São Paulo.

Gostaria de agradecer o envio da fita
cassete, bem como do material didático
enviado para minha filha Ana que está
aprendendo lituano.

Solicito informar o valor corres-
pondente a fim de fazer o resarcimento.
Pedimos também informações adicionais
sobre o curso.

Colocamo-nos à disposição para even-
tuais consultas adicionais que queira ter.

Um grande abraço de todos aqui de
Porto Alegre.

Algirdas Tamaliūnas e familia

PARDUODAME
AUTOMOBILIAMS
LIPINĖLIUS
VĖLIAVĖLES
ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

MŪSŲ ŽINIŲS

PUČIA VĒJAS, NEŠA LAIVA

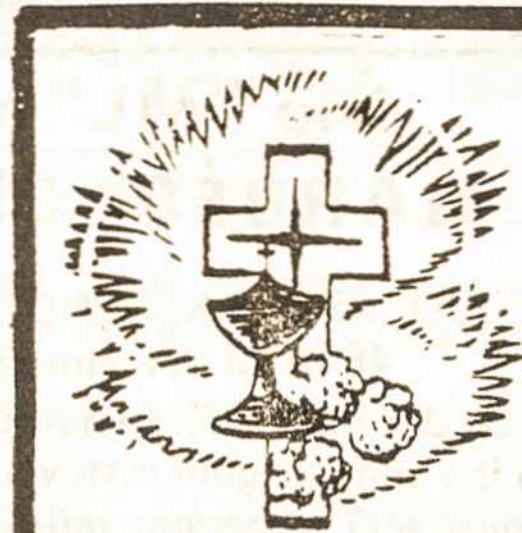
Rašo kun. Pr. Gavėnas
Frascati - Roma, 1990.XI.13

Išvykau iš Brazilijos tik dviem mėnesiam, gavęs iš vieno bičiulio port ugalo jubiliejinę dovaną – orlaivio bilietą, iš São Paulo į Portugaliją (ir atgal.) Tačiau kilo sumanymas ta dviejų mėnesių laisvalaikio proga pilniau pasinaudoti – ir per Fatimą, Liurdą, Toriną ir Romą užsukti ir į Lietuvą ir taip nors kiek atsidėkoti Dievui už 50-tį metų salezietiško pašaukimo bei, galimai, po 40 metų kunigystės atlaikyti primicijas gimtojoje Suvalkų Kalvarijos parapijoje. Kadangi buvau pakviestas į Pasaulio Lietuvių Žurnalistų Forumą Vilniuje, vykau su API (São Paulo Valstijos Žurnalistų Sąjungos) bei UBE (Brazilijos Rašytojų Sąjungos) sveikinimo ir solidarumo laiškais. Tačiau ta garsioji "blokada" sumaišė planus. Ne kad sovietai būtų atsisakę išduoti vizą (priešingai), "mes labai gerbiame lietuvius... ir dabar laisvas kelias į Lietuvą", bet statė daugybę nuolat besikeičiančių reikalavimų, bandydami visiškai išsemti žmogaus kantrybę. Ir dar prisidėjo kitos aplinkybės, taip, kad prabėgo "kelionė" (faktinai Romoje) beveik penki mėnesiai. Tad sanpauliečiai gal ir teisėtai klausiasi: Kur tas kun. Gavėnas? Ką jis veikia? ...

Ogi atostogauja. Ir turi "atostogauti" Ir dar daktarų priežiūroje. – Kodėl?

Vos atvykęs Italijon, trijų savaitių bėgyje apalpau keturis kartus: Saleziečių Generalizijoje, per pietus (ne pasigėręs, ne.), per rekolekcijas Tuskalanoje (rado apalpusį keltuve) ir du kartus pačioje ligoninėje. Pradėjo tyrinėti: padarė kardiogramą tuoj pat, paskui 24-rių valandų "elektrograma dinamico", o ligoninėje reikėjo išbūti 11 dienų (ir naktų) su prie krūtinės pritvirtintu aparatu, kuris slaugių kambaryje TV aparate perdavė visus mano širdies jausmus.

Pirmoji analizė tuoj atskleidė mano blogą širdį ("aritmia completa") ir tru-

MIŠIOS

už VERA BRATKAUSKIENĘ
mirties metinių proga bus atlaikytos ketvirtadienį, lapkričio 29 dieną 20:00 valandą šv. Kazimiero parapijos koplyčioje.

Kviečiame bičiulius dalyvauti.
Jonas Bratkauskas ir šeima

kumą pastovumo: pulsas šokinėja – tuoj po pietų išmuša 145 smūgius per minutę, o naktį ilsisi – vidurnaktį tik 34. Tad buvo numatytas širdies skatinimas (marca passo). Tačiau pačioje ligoninėje pasikartojo du priepuoliai, vienas po kito 5 minučių tarpe. Betgi, širdis, su aparatu ant krūtinės, "nepasijuto" – TV ekrane neparodė didelio eigos pasikeitimo. Išvada: priepuoliai ne nuo širdies priklauso ir "marca passo" visko neišspręstų. Tad dar reikia tęsti analizę – ieškoti priežasties.

Padarė elektroencefalogramą: galvoj nieko nerado (1); padarė elektrokardiogramą: girdėjau ir aš pats, kaip širdis šūkavo, tartum piktas šuo ar padykęs vaikėzas; analizavo už ausų į galvą einančias gyslas – ir čia širdis nelygiai kaukė. Priejo išvados: už ausų esančios arterijos baisiai ištemptos (ipertensione), taigi kanalai, kurie perduoda kraują į galvą, suplonėja, sudžiūvę (gal net išdžiūvę). Tai kai galva lieka tuščia...

Kadangi dar neišrado naujų "trubu", reikia tas senas praplėsti, geriau – atleisti varžtus, sumažinti įtempimą. Prirašė vaistų: per du mėnesius šešios tabletės dieną – vieną tabletę kas aštuonias valandas, kitą – rytą ir vakarą, ir dar vieną – po pietų. Taip, kad ištisą dieną esi užimtas vaistais. Ir vienos tabletes veikimas dar nepasibaigė, kai turi imti kitą. O vaistai – prieš nervų ir gyslų įtempimą (antiipertensivo), taigi raminantys "sedativo": atleidžia varžtus, paleidžia vadeles – atima betkokią iniciatyvą: tai tik sėdėk, arba net gulėk, ir nieko neveik. Negali prisiversti kad ir plunksną paimt ir parašyt du žodžius. Daktarai net abejingai žiūrėjo į mano planus vykinti į Lietuvą, vienam...

Po dviejų mėnesių "atostogų" gydytojai rado gan pozityvius rezultatus. Tačiau pilnesniam užsitikrinimui nustatė dar kitą "elektrocardiograma dinamico" (širdies veikimo per 24 valandas matavimo). Ir nueprendė: be "marca passo" neapsieisi. Tad ir vėl paguldė ligoninėn.

Tuo tarpu sovietai, gal netekę kantrybės daugiau negu aš, 20.X. išdavė pilną vizą (ir net trim mėnesiam).

Ligoninėje išlaikė 18 dienų. Įdėjo "marca passo" ir dar darė kitų tyrimų. Ir susidarė ne visai malus vaizdas. Rado ką nors ir galvoj: "Arteriosclerosi cerebrale. Encelopatia pelinfartuale". Tai prirašė dar kitų vaistų.

Betgi bendras nusistatymas: trumpas apsilankymas Lietuvoje ir grįžimas į Braziliją.

Dar po kitų trukdymų, išvykstu rytoj (XI.14). Iki pasimatymo prieš Kalėdas, se Deus quiser.

Su sveikinimais visiems ir kiekvienam/kiekvienai.

Kun. Pr. Gavėnas

P. S. Tris savaites ši neva laiška rašiau; ir neturėjau laiko peržiūrėti bei pataisyti. Visa tai pačiam patiekta. Ypatingi sveikinimai kun. P. Urbaičiui.

Kun. Pr. Gavėnas

Palydėjau kun. Gavėną visur ir dabar į Fiumiciną. Video Lietuva neatitinka čia, nes Jūsų yra prancūziška markė, o mes čia turim VHS Pal. Kun. Gavėnas grįždamas parves. Gyvuokit.

kun. Mečys

Roma, Aeroporto 14.XI.90

KALBĖK LIETUVIŠKAI!

CURSO LITUANO - Fone: 273-0338

MŪSŲ ŽINIOS - DEMESIO!

VILNIAUS ANSAMBLIO KONCERTAS ATIDĖTAS

Vykstantiems iš Lietuvos, i užsienį dažnai susidaro nepramatomų sunkumų, kaip pav. vizų gavimas. Žadėjęs pas mus koncertuoti VILNIAUS ANSAMBLIS negavo reikalingų išvažiavimo ir įvažiavimo vizų.

Tikimasi, kad Ansamblis galės pas mus koncertuoti sekančių metų sausio 20 arba 27 dieną.

BAZARAS LIETUVAI

praėjo tvarkingai ir kartu su pietumis sutelkė Cr\$. 340.585,00.

P pinigai įteikti kun. Juozui Šeškevičiui. Pagelbos Lietuvai komisijos pirmininkui. O komisijos išdininkas adv. Adilson Puodžiūnas juos jau įdėjo į banką.

Apie BAZARO reikalus skaitykite dar sekančiame "Mūsų Lietuvos" numery.

Bazaro rengimo komisija

MŪSŲ DAINA IR KOLONIJA GYVA

Gavome žinių iš Porto Alegre kur vyko tarptautinis chorų festivalis, kad Lietuvos Šiaulių kamerinis choras POLYPHONIA laimėjo pirmą vietą. Tai mums visiems garbė ir džiaugsmas.

Dalyvavome sekmadienį ŠV. JUOZAPOL K. BENDRUOMENĖS choro koncerte V. Zelinoj. Čia nebuvo konkurso, bet choras tikrai puikiai pasirodė. Mūsų kolonijoj dar viskas nemirė, nors tą pačią dieną palaidojom susipratusį tautietį a.a. Vytautą Vosylių.

Koncerte buvo daug žmonių. Tik vėlynas tautietis iš toliau atvykęs pastebėjo, kad vyrų ir jaunimo beveik nesimatė.

Sveikiname Bendruomenės chorą ir ypač jo palaikytoją ir skatintoją maestro VIKTORĄ TATARŪNĄ.

SOLIDARUMO MOKESTIS

Rugsėjo mėn. 1990 m. (setembro) solidarumo mokestį sumokėjo

Algirdas Baužys Cr\$. 20.000,00

Lapkričio mėn. 1990 m. (novembro) solidarumo mokestį sumokėjo

Feliksas Girdauskas Cr\$. 500,00

Eduardo Pažėra Jr. Cr\$. 500,00

B.L.B. išdininkas

BRAZILIJOS LIETUVIŲ FONDAS

Brazilijos Lietuvių Fondui sumokėjo

Algirdas Baužys Cr\$. 50.000,00

B.L.B. išdininkas

Šio "ML" numerio GARBĖS LEIDĖJAS

ŠV. JUOZAPOL K. BENDRUOMENĖS CHORAS
46 metų gyvavimo proga.

Sveikiname šv. Juozapo L.K. Bendruomenės chorą, kuris vis dar gražiai gyvuoja ir visom progom atstovauja lietuvius prieš brazilų visuomenę. Širdingas ačiū už paramą mūsų spaudai.

Administracija

Šio "ML" numerio

GARBĖS LEIDĖJA VERA TATARŪNIENĖ

a. a. vyro JONO prisiminimui ir vestuvių metinių sukaktuvių proga.

Širdingai dėkojame poniai Verei, kuri nuolatos remia mūsų spaudą ir palaiko Jono Tatarūno didelių kolonijai nuopelnų prisiminimą.

Administracija

PRANEŠIMAS

ŠIŲ METŲ GRUODŽIO 9 D., 15:30 VALANDA, JAUNIMO NAMUOSE ŠAUKIAMAS METINIS ŠV. JUOZAPOL BENDRUOMENĖS VISUOTINIS SUSIRINKIMAS.

PROGRAMA:— PRAEITŲ METŲ APYSKAITA
— NAUJOS VALDYBOS RINKIMAI
— EILINIAI REIKALAI

KUN. JUOZAS ŠEŠKEVIČIUS
Pirmininkas

ADV. ADILSON PUODŽIŪNAS
Sekretorius

"Mūsų Lietuvos" brangiam bendradarbiui

AŲA

VYTAUTUI VOSYLIUI

mirus

reiškiame gilią ir nuoširdžią užuojautą žmogui Vandai, dukroms Laimai ir Audrai su šeimomis, bei visiems, kurie turi su šeima giminytės ar draugystės ryšius.

Redakcija, Administracija
ir bendradarbiai

MŪSŲ MIRUSIEJI

Šeštadienį, lapkričio 24 dieną Gastro Clinicas ligoninėj mirė VYTAUTAS VOSYLIUS. Buvo pašarvotas V. Zelinoj ir sekmadienį nuvežtas į V. Alpinos krematoriumą.

7-tos dienos mišios bus šv. Juozapo bažnyčioj, V. Zelinoj, penktadienį, lapkričio 30 dieną, 19:30 val.

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML-VA"

Elena VIDMANTAS Cr\$. 1.000,00
Albina VASILIAUSKAITĖ 1.000,00
Vera SKURKEVIČIENĖ 2.000,00
Veronica BUČYS Cr. 1.000,00
Nijolė ŽALKAUSKIENĖ 1.000,00

Tėvai, kurie nemoko savo vaikų lietuvių kalbos, bėga nuo savo tautos